
Dobiszewskiego Antoniego

Dzielnice: Wola

Osiedla: Koło

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1961

Opis

Antoni Dobiszewski (1895-1942) - nauczyciel, działacz ruchu robotniczego. Pochodził ze wsi Goślice. Po ukończeniu gimnazjum w pobliskim Płocku rozpoczął pracę nauczycielską w rodzinnej wsi, jednocześnie uczęszczając na kursy dla nauczycieli matematyki. Dość szybko jednak stracił pracę a powodem tego były jego socjalistyczne poglądy. Wyjechał wówczas do Warszawy, gdzie podjął studia na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym UW i zaczął nauczać w jednej z wolskich szkół. W 1922 roku został bardzo aktywnym członkiem Komunistycznej Partii Robotniczej Polski. Ukończywszy studia uczył fizyki i matematyki w Pierwszym Gimnazjum Związku Nauczycieli Polskich Szkół Średnich przy ul. Żurawiej. Założył tam świetlicę z bezpłatnymi korepetycjami, z czasem został opiekunem sądowym nieletnich przestępców, prowadził też zajęcia dla bezrobotnej młodzieży. Był w gronie twórców Uniwersytetu Ludowego z siedzibą przy ul. Wolność i właśnie ze względu na bardzo radykalny program tej uczelni został w 1935 roku przeniesiony na przymusową emeryturę. Rozpoczął wówczas działalność polityczną wśród tramwajarzy praskich, szczególnie tych mieszkających na Grochowie. Podczas okupacji hitlerowskiej uczestniczył w tajnym nauczaniu, organizował też jako członek Polskiej Partii Robotniczej tzw. "piątki" robotnicze. 27 IV 1942 roku został aresztowany przez gestapo i po półrocznym pobycie na Pawiaku stracony 16 X w pierwszej publicznej egzekucji w stolicy.

Upamiętnienia:

ul. Dolna 6 - budynek XLIV LO jego imienia - tablica z płaskorzeźbą. Wewnątrz znajduje się również tablica mu poświęcona, ufundowana przez Zarząd Główny ZNP w 20. rocznicę jego śmierci, odsłonięta 20 X 1961 roku.

Ciekawostki

Stan obecny:

Bloki osiedla Koło-Wschód WSM. Powstały w 1950-6 wg proj. Heleny i Szymona Syrkusów. Według ówczesnych norm, mieszkanie M3 miało 37m². Bloki wykonano z gruzobetonu, który przepuszczał wodę i nie trzymał ciepła. W 1948 osiedle odwiedził Pablo Picasso i narysował w jednym z mieszkań swą Syrenkę, którą właściciele mieszkania, zmęczeni rozgłosem, zamalowali w 1953.

Data nadania nazwy: 1961.11.24
